

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVOZU I UVOZU ROBE DVOSTRUKE NAMENE

Član 1.

U Zakonu o izvozu i uvozu robe dvostruke namene („Službeni glasnik RS”, broj 95/13) u članu 3. stav 1. tačka 11) posle reči: „izvoz” reči: „ili uvoz” brišu se.

Član 2.

U članu 4. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi:

„Roba dvostruke namene utvrđena u Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i njegovom uništavanju („Službeni glasnik RS-Međunarodni ugovori”, broj 2/00-u daljem tekstu: Hemijska konvencija) uvozi se na osnovu dozvole.”

Član 3.

U članu 10. stav 1. reč: „člana 4. stav 1.” zamenjuje se rečima: „člana 4. st. 1. i 3.”

Član 4.

U članu 13. stav 2. menja se i glasi:

„Ako jedan od organa iz stava 1. ovog člana uskrati saglasnost o izdavanju dozvole odlučuje Vlada, a ako dva ili više organa iz stava 1. ovog člana uskrate saglasnost dozvola se ne može izdati.”

Član 5.

U članu 16. stav 1. uvodna rečenica menja se da glasi: „Odredbe ovog zakona ne odnose se na izvoz ili uvoz robe dvostruke namene ako se:”

St. 2. i 3. brišu se.

Član 6.

U članu 24. stav 1. posle reči: „uvoza” dodaju se reči: „robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.

Član 7.

U članu 29. stav 1. posle reči: „uvoza” dodaju se reči: „robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.

U stavu 3. reči: „izvoza, odnosno uvoza robe dvostruke namene” zamenjuju se rečima: „izvoza robe dvostruke namene, odnosno uvoza robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.

Član 8.

U članu 30. posle stava 1. dodaje se novi stav 2, koji glasi:

„Primena ovog zakona neće uticati na preuzete obaveze Republike Srbije po osnovu međunarodnih ugovora, uključujući obaveze koje proističu iz Hemijske konvencije“.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 4. i 6. Ustava Republike Srbije, kojima je, između ostalog, predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje bezbednost Republike Srbije i njenih građana kao i sistem u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o izvozu i uvozu robe dvostruke namene („Sl. glasnik RS“ broj 95/2013) stupio je snagu 8. novembra 2013. godine. Ovim zakonom u potpunosti je sistem kontrole izvoza usklađen sa evropskim zakonodavstvom kao i sa međunarodnim standardima. U izradi navedenog Zakona učestvovali su eksperti Evropske unije koji su još tada skretali pažnju da je evropskim zakonodavstvom propisano, a da je takva i međunarodna praksa, da se kontroliše IZVOZ robe dvostruke namene kao i pružanje brokerskih usluga i usluga tehničke pomoći, dok se UVOZ ove robe NE KONTROLIŠE. U tom momentu, imajući u vidu da je navedenim zakonom izvršena podela do tada jedinstvenog Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostruke namene („Sl. list SCG“, broj 7/05 i 8/05-ispravka) na dva dela (deo koji se odnosi na kontrolu robe dvostruke namene i deo kojim se kontroliše naoružanje i vojna oprema-Zakon o izvozu i uvozu naoružanja i vojne opreme-„Sl. glasnik RS“, broj 107/14) smatrali smo da nema uslova za ukidanje kontrole uvoza ove robe. EU eksperti su naglašavali da je važno da se uskladimo sa odredbama obavezujuće Regulative 428/2009 u smislu definicija i procedure izdavanja dozvola a da je unutrašnja stvar zemlje da li će kontrolisati više od onoga što je navedenom Regulativom propisano. U tom momentu to je bila praksa i u zakonodavstvu većine zemalja u okruženju.

U međuvremenu, Republika Srbija je praktično ostala jedina zemlja u Evropi koja kontroliše, odnosno izdaje dozvole za uvoz robe dvostruke namene. Naime, zemlje u okruženju su svoje zakonodavstvo u tom smislu već izmenile (Hrvatska, Crna Gora), dok ovu kontrolu vrši još samo Bosna i Hercegovina (zakon kojim će biti ukinuta je u proceduri). Na taj način naša privreda je opterećena dodatnim administriranjem (prikupljanjem dokumentacije, podnošenjem zahteva, plaćanjem takse i konačno čekanjem na izdavanje dozvole-postupak traje oko 30 dana). Na taj način smanjuje se njena konkurentnost i povećavaju troškovi poslovanja privrednih subjekata. Sa druge strane, strani ulagači koji su investirali u proizvodne kapacitete kod nas ističu da su na ovaj način destimulisani, jer, pošto dobiju dozvole za izvoz iz zemalja članica Evropske unije (npr. za uvoz pojedinih mašina ili delova neophodnih za proizvodnju koje spadaju u tzv. robu dvostruke namene), moraju da se izlažu dodatnim troškovima i čekaju na dozvolu nadležnih srpskih organa za uvoz te robe (najčešće su nam se sa takvim zahtevima obraćali kao danska kompanija „Grundfos“, nemačka „Milbauer“ i dr.). Naglašavali su pri tome da je Srbija praktično jedina zemlja u Evropi (a i šire) koja kontroliše uvoz robe dvostruke namene.

Imajući navedeno u vidu predložene su izmene Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene u smislu brisanja odredbi koje se odnose na kontrolu uvoza i

izdavanje dozvola za uvoz robe dvostruke namene koje se nalaze u Nacionalnoj kontrolnoj listi robe dvostruke namene. Napominjemo da iz teksta Zakona (član 3.) nisu brisane definicije koje odnose na pojam „uvoz“ i „uvoznik“ kako bi se zadržala obaveza privrednih subjekata da vode evidenciju o obavljenim poslovima izvoza ali i uvoza robe dvostruke namene i dostave je po potrebi nadležnim organima na uvid (član 23. Zakona) kao i obezbedila mogućnost kontrole obavljanja poslova privrednih subjekata vezanih za robu dvostruke namene od strane za to nadležnih organa (član 28. Zakona) zbog same prirode te robe.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Predlog ovog zakona u potpunosti je usaglašen sa odredbama člana 3. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane, kao i, Uredbom Saveta (EK) Br. 428/2009 od 5. maja 2009. i 388/2012 Evropskog parlamenta i Saveta od 19. aprila 2012. godine, o uspostavljanju režima Zajednice o izveznoj kontroli, transferu, brokeringu i tranzitu robe dvostruke namene -COUNCIL REGULATION (EC) No 428/2009 of 5. May 2009 setting up a Community regime for the control of **exports**, transfer, brokering and transit of dual-use items koja je stupila na snagu 27.08.2009.godine.

Polazeći od navedenog, napominjemo da je Predlog zakona u potpunosti usaglašen sa odredbama citirane Regulative, Pravilima ponašanja u izvozu oružja sa operativnim odredbama - EU Code of Conduct on Arms Export i sa EU Zajedničkom pozicijom o posredovanju u izvozu oružja- EU Common Position on Arms Brokering, koja se primenjuju i na robu dvostruke namene u cilju sprečavanja izvoza ove robe u vojne svrhe; ratifikovanim međunarodnim sporazumima i konvencijama, kao i, međunarodnim kontrolnim režimima u oblasti izvozne kontrole robe dvostruke namene. Pored toga, u skladu je i sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1540 o neširenju oružja za masovno uništenje.

Zakon nije isključio obavezu izdavanja dozvole za robu koja se nalazi na Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Konvencije o zabrani razvoja proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i njegovom uništavanju (Hemijska konvencija).

Ukazujemo posebno da navedena EU Regulatorika (428/2009) spada u oblast „Zajedničke trgovinske politike EU“ (Poglavlje 30) i **pravno je obavezujuća** za sve države članice-dakle direktno se primenjuje.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINIH REŠENJA

Članom 1. se iz definicije osnovnih pojmova u stavu 1. tačka 11. briše odredba po kojoj je za robu sa Nacionalne kontrolne liste robe dvostruke namene neophodna dozvola za uvoz.

Članom 2. se, u delu koji se odnosi na područje primene zakona, uređuje da se briše uvoz robe dvostruke namene utvrđena u Nacionalnoj kontrolnoj listi robe dvostruke namene, odnosno da se roba na Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i njegovom

uništavanju („Službeni glasnik RS-Međunarodni ugovori”, broj 2/00-u daljem tekstu: Hemijska konvencija) uvozi na osnovu dozvole.

Članom 3. se uređuje da dozvolu za robu iz člana 4. stav 1. i 3. ovog zakona izdaje Ministarstvo.

Članom 4. uređuje da, u postupku izdavanja dozvole, ako jedan od nadležnih organa uskrati saglasnost o izdavanju dozvole odlučuje Vlada, a ako dva ili više organa uskrate saglasnost dozvola se ne može izdati.

Članom 5. uređuje na koje se slučajeve uvoza i izvoza robe dvostruke namene ne odnose odredbe ovog zakona i brišu se odredbe o dostavljanju dokumentacije za realizaciju aktivnosti na navedene slučajeve.

U članu 6. uređuje obaveza izvoznika da izveštava Ministarstvo o izvršenom uvozu robe dvostruke namene koja je utvrđena u Nacionalnoj kontrolnoj listi robe dvostruke namene, odnosno obaveza uvoznika da izveštava Ministarstvo o izvršenom uvozu robe dvostruke namene koja je utvrđena u Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Hemijske konvencije.

U članu 7. se uređuje da prekršajno odgovaraju pravno lice i preduzetnik koji obavljaju poslove izvoza robe dvostruke namene koja je utvrđena u Nacionalnoj kontrolnoj listi robe dvostruke namene, odnosno poslove uvoza robe koja je utvrđena u Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Hemijske konvencije.

U član 8. uređuje da primena ovog zakona neće uticati na preuzete obaveze Republike Srbije po osnovu međunarodnih ugovora, uključujući obaveze koje proističu iz Hemijske konvencije.

U članu 9. predviđeno je stupanje na snagu Zakona o izmenama i dopunama Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene.

V. OCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDAVA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU**Član 3.**

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) *roba dvostruke namene* je roba, uključujući softver i tehnologiju, koja se može koristiti kako u civilne, tako i u vojne svrhe, roba koja može biti upotrebljena u neeksplozivne svrhe i roba koja se na bilo koji način može iskoristiti u cilju širenja ili proizvodnje oružja za masovno uništavanje;
- 2) *izvoz robe dvostruke namene* je:
 - (1) iznošenje, slanje, odnosno isporuka robe sa teritorije Republike Srbije na teritoriju druge države ili carinske teritorije, u skladu sa carinskim propisima,
 - (2) ponovni izvoz robe u smislu carinskih propisa, izuzimajući robu u tranzitu.
 - (3) prenos softvera i tehnologije putem elektronskih medija, telefaksom ili telefonom na područje izvan Republike Srbije, kao i mogućnost da se softver i tehnologije učine dostupnim u elektronskoj formi licima izvan Republike Srbije;
- 3) *uvoz robe dvostruke namene* je unošenje, dopremanje, odnosno isporuka robe dvostruke namene sa teritorije druge države ili carinske teritorije na teritoriju Republike Srbije, u skladu sa carinskim propisima;
- 4) *izvoznik* je pravno lice ili preduzetnik:
 - (1) u čije ime se podnosi izvozna carinska deklaracija, odnosno lice koje, u vreme kada je deklaracija prihvaćena ima zaključen ugovor o izvozu sa primaocem robe u drugoj državi i ima ovlašćenje da odluči o slanju robe iz Republike Srbije. Ako ugovor o izvozu nije zaključen ili ako jedna od strana u ugovoru ne deluje u svoje ime, izvoznik je lice koje ima ovlašćenje da odluči o slanju robe iz Republike Srbije,
 - (2) koje donosi odluku o prenosu, omogućava prenošenje ili čini dostupnim softver ili tehnologiju elektronskim sredstvima komunikacije uključujući prenos faksom, telefonom, elektronskom poštom ili bilo kojim drugim elektronskim putem izvan Republike Srbije,
 - (3) sa sedištem ili prebivalištem na teritoriji Republike Srbije kada izvozi robu u ime i za račun lica sa sedištem izvan Republike Srbije;
- 5) *uvoznik* je pravno lice ili preduzetnik sa sedištem na teritoriji Republike Srbije koje uvozi robu dvostruke namene u Republiku Srbiju;
- 6) *brokerske usluge* su pregovaranje ili ugovaranje i posredovanje u ugovaranju poslova u vezi sa kupovinom, prodajom ili nabavkom robe dvostruke namene iz jedne države i njihovu prodaju u drugoj državi, kao i prodaja ili kupovina robe dvostruke namene u jednoj državi radi njenog prenosa u drugu državu.

Brokerskim uslugama ne smatraju se usluge transporta, finansijske usluge, kao ni usluge osiguranja, reosiguranja, oglašavanja i reklamiranja;
- 7) *broker* je pravno lice ili preduzetnik sa sedištem u Republici Srbiji koje vrši usluge iz tačke 6) ovog člana;

- 8) *tehnička pomoć* je usluga koja se odnosi na razvoj, proizvodnju, modifikaciju, rukovanje, sklapanje, testiranje, popravku, održavanje, skladištenje ili detekciju robe dvostruke namene, kao i druge tehničke usluge koje mogu biti instrukcija, obuka, prenos poslovnog znanja i veština ili stručne i savetodavne usluge, uključujući i pomoć koja se pruža usmeno;
- 9) *pružalac tehničke pomoći* je pravno lice ili preduzetnik sa sedištem u Republici Srbiji koje pruža usluge iz tačke 8) ovog člana;
- 10) *tranzit* je kopneni, vodeni, vazdušni i kombinovani prevoz robe dvostruke namene, koja ulazi na teritoriju Republike Srbije, prevozi se preko nje (sa i bez pretovara) i izlazi sa teritorije Republike Srbije.

Pod pretovaram se podrazumeva istovar, ponovni utovar ili promena načina transporta robe dvostruke namene na teritoriji Republike Srbije;

- 11) *Nacionalna kontrolna lista robe dvostruke namene* je lista kojom se utvrđuje klasifikacija ili kodifikacija robe dvostruke namene za čiji je izvoz ili uvoz neophodno pribaviti dozvolu nadležnog organa (u daljem tekstu: Lista);
- 12) *Nacionalna kontrolna lista naoružanja i vojne opreme* je lista kojom se utvrđuje klasifikacija ili kodifikacija naoružanja i vojne opreme za čiji je izvoz ili uvoz neophodno pribaviti dozvolu nadležnog organa;
- 13) *Krajnja vojna namena* je:
- (1) ugradnja robe, delova ili komponenti u robu vojne namene iz Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme,
 - (2) upotreba opreme za proizvodnju, ispitivanje ili analizu i njihovih komponenti za razvoj, proizvodnju ili održavanje robe vojne namene iz Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme,
 - (3) upotreba bilo kog nedovršenog proizvoda u postrojenju za proizvodnju robe vojne namene iz Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- 14) *Međunarodni kontrolni izvozni režimi* su Vasenarski aranžman, Grupa nuklearnih snabdevača, Australijska grupa, Zanger komitet i Režim kontrole raketne tehnologije.

Član 4.

Roba dvostruke namene utvrđena u Listi, izvozi se, odnosno uvozi na osnovu dozvole.

Izvoznik, uvoznik, broker i pružalac tehničke pomoći dužan je da pre započinjanja izvoza, uvoza, pružanja brokerskih usluga i pružanja tehničke pomoći utvrdi da li predmetna roba spada u robu dvostruke namene, u skladu sa odredbama ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona.

ROBA DVOSTRUKE NAMENE UTVRĐENA U LISTI 1, LISTI 2 I LISTI 3 KONVENCIJE O ZABRANI RAZVOJA, PROIZVODNJE, SKLADIŠTENJA I UPOTREBE HEMIJSKOG ORUŽJA I NJEGOVOM UNIŠTAVANJU („SLUŽBENI GLASNIK RS-MEĐUNARODNI UGOVORI“, BROJ 2/00-U DALJEM TEKSTU HEMIJSKA KONVENCIJA) UVOZI SE NA OSNOVU DOZVOLE.

Član 10.

Dozvola iz člana 4. stav 1, ČLANA 4. ST. 1. I 3., čl. 6. i 8. i člana 9. st. 1, 2. i 3. ovog zakona je isprava koju izdaje Ministarstvo.

Dozvola iz stava 1. ovog člana je pojedinačna, sa rokom važenja do jedne godine.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ukoliko realizacija posla traje duže od godinu dana, dozvola se može izdati na rok za okončanje posla predviđen ugovorom.

U slučaju iz stava 3. ovog člana, imalac dozvole je dužan da jedanput godišnje izveštava Ministarstvo o realizaciji posla.

Dozvola izdata u skladu sa st. 1. i 3. ovog člana ne može se prenositi na drugo lice.

Član 13.

Ministarstvo kompletan zahtev za izdavanje dozvole dostavlja na saglasnost ministarstvu nadležnom za poslove odbrane, ministarstvu nadležnom za spoljne poslove i ministarstvu nadležnom za unutrašnje poslove, kao i organu državne uprave nadležnom za poslove nacionalne bezbednosti.

~~Ako neki od organa iz stava 1. ovog člana uskrati saglasnost o izdavanju dozvole odlučuje Vlada. AKO JEDAN OD ORGANA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA USKRATI SAGLASNOST O IZDAVANJU DOZVOLE ODLUČUJE VLADA, A AKO DVA ILI VIŠE ORGANA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA USKRATE SAGLASNOST DOZVOLA SE NE MOŽE IZDATI.~~

Ministarstvo je dužno da izda dozvolu u roku od 10 dana od dana dobijanja poslednje saglasnosti organa iz st. 1. i 2. ovog člana.

Član 16.

~~Ministarstvo može izuzetno od odredaba čl. 13-15. ovog zakona, po posebnoj proceduri izdati dozvolu za izvoz ili uvoz robe dvostruke namene, bez pribavljanja saglasnosti iz člana 13. stav 1. ovog zakona, ako se ODREDBE OVOG ZAKONA NE ODNOSE SE NA IZVOZ ILI UVOZ ROBE DVOSTRUKE NAMENE AKO SE:~~

- 1) izvozi ili uvozi roba koja pripada bezbednosnim ili odbrambenim snagama Republike Srbije, odnosno bezbednosnim ili odbrambenim snagama druge države, koja ulazi na, prelazi preko, ili izlazi sa teritorije Republike Srbije radi:
 - (1) ispunjavanja obaveza Republike Srbije koje proističu iz međunarodnih sporazuma i članstva u međunarodnim organizacijama,
 - (2) učešća u multinacionalnim operacijama,
 - (3) učešća na međunarodnim vežbama, koje se izvode na ili van teritorije Republike Srbije;
- 2) izvozi ili uvozi roba u cilju pružanja humanitarne pomoći ili donacije u hitnim slučajevima.

~~Uz zahtev za izdavanje dozvole za realizaciju aktivnosti iz stava 1. ovog člana prilaže se izjava krajnjeg korisnika ili drugi dokument koji potvrđuje namenu robe, odnosno odluka nadležnog organa o prijemu ili pružanju humanitarne pomoći ili donacije.~~

~~Ministarstvo će dozvolu iz stava 1. ovog člana izdati u roku od 24 sata od dana prijema izjave krajnjeg korisnika, odnosno drugog dokumenta kojim se potvrđuje namena robe.~~

Član 24.

Izvoznik, uvoznik, broker i pružalac tehničke pomoći dužan je da u roku od 15 dana od dana izvoza, uvoza ROBE IZ ČLANA 4. STAV 3. OVOG ZAKONA ili pružanja brokerske usluge i tehničke pomoći dostavi izveštaj Ministarstvu o izvozu, uvozu ili pruženoj brokerskoj usluzi i tehničkoj pomoći, kao i da navede broj dozvole na osnovu koje je posao izvršen.

Ministarstvo propisuje oblik i sadržaj izveštaja iz stava 1. ovog člana.

Ako se posle izdavanja dozvole promene podaci iz dokumentacije, izvoznik, uvoznik, broker i pružalac tehničke pomoći dužan je da o tome u pisanoj formi obavesti Ministarstvo odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana nastanka ili saznanja za nastalu promenu.

Član 29.

Pravno lice i preduzetnik koji obavlja poslove izvoza, uvoza ROBE IZ ČLANA 4. STAV 3. OVOG ZAKONA, pružanja brokerskih usluga, pružanja tehničke pomoći i tranzita, kazniće se novčanom kaznom u visini do dvadesetostrukog iznosa vrednosti robe, odnosno usluge koja je predmet prekršaja, ako:

- 1) ne obavesti Ministarstvo da se radi o robi dvostruke namene u smislu člana 6. stav 2. ovog zakona;
- 2) vrši tranzit robe dvostruke namene suprotno rešenju iz člana 7. ovog zakona;
- 3) pruža brokerske usluge bez dozvole Ministarstva (član 8.);
- 4) pruža tehničku pomoć bez dozvole Ministarstva (član 9.);
- 5) izvozi, odnosno uvozi robu dvostruke namene ili pruža brokerske usluge i tehničku pomoć bez dozvole u smislu člana 10. ovog zakona;
- 6) postupa suprotno odredbama čl. 23. i 24. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa vrednosti robe.

Za prekršaje iz stava 1. tač. 1) i 5) ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mera zabrane pravnom licu, preduzetniku i odgovornom licu da obavlja posao izvoza, odnosno uvoza robe dvostruke namene IZVOZA ROBE DVOSTRUKE NAMENE, ODNOSNO UVOZA ROBE IZ ČLANA 4. STAV 3. OVOG ZAKONA, pružanja brokerskih usluga i tehničke pomoći.

Mera iz stava 3. ovog člana za pravno lice i preduzetnika traje tri godine, a za odgovorno lice do jedne godine i počinje da se primenjuje od dana pravnosnažnosti presude.

Član 30.

Prava iz pojedinačnih akata koja su doneli nadležni organi, a nisu u celini iskorišćena ili su delimično iskorišćena do dana stupanja na snagu ovog zakona, mogu se iskoristiti do isteka roka utvrđenog tim aktima.

PRIMENA OVOG ZAKONA NEĆE UTICATI NA PREUZETE OBAVEZE REPUBLIKE SRBIJE PO OSNOVU MEĐUNARODNIH UGOVORA, UKLJUČUJUĆI OBAVEZE KOJE PROISTIČU IZ HEMIJSKE KONVENCIJE.

Primenu i praćenje sprovođenja ovog zakona, kao i propisa donetih na osnovu njega vrši Ministarstvo u saradnji i uz konsultacije sa predstavnicima organa iz člana 13. stav 1. ovog zakona.

ANALIZA EFEKATA

Uvodne napomene

Izvoz, uvoz i tranzit robe dvostruke namene, kao i pružanje brokerskih usluga i usluga tehničke pomoći u vezi sa tom robom, u Republici Srbiji su uređeni Zakonom o izvozu i uvozu robe dvostruke namene („Službeni glasnik RS“, broj 95/2013) koji je stupio je snagu 8. novembra 2013. godine.

Ovim zakonom su, između ostalog, uređeni predmet i cilj zakona, uslovi, način i postupak za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz robe dvostruke namene, pružanje brokerskih usluga i usluga tehničke pomoći, ustanovljene obaveze izveštavanja za učesnike u ovim poslovima, normirana kontrola od strane nadležnih organa Republike Srbije, predviđene kaznene odredbe, kao i druga pitanja od značaja za kontrolu izvoza i uvoza robe dvostruke namene.

Zakonom o izvozu i uvozu robe dvostruke namene je u potpunosti sistem kontrole izvoza usklađen sa evropskim zakonodavstvom, kao i sa međunarodnim standardima. Zakon je uspostavio jak sistem kontrole i nadzora u ovoj oblasti, radi ostvarivanja i zaštite odbrambenih, bezbednosnih i spoljnopolitičkih interesa Republike Srbije, njenog međunarodnog kredibiliteta, kao i obezbeđenje poštovanja međunarodnih obaveza koje je preuzela naša zemlja.

Kontrola **izvoza** robe dvostruke u Evropskoj uniji regulisana je Regulativom 428/2009 o uspostavljanju režima Zajednice o izvoznoj kontroli, transferu, brokeringu i tranzitu robe dvostruke namene. Ona spada u oblast „Zajedničke trgovinske politike EU“ (Poglavlje 30) i **pravno je obavezujuća** za sve države članice-dakle direktno se primenjuje, a njene odredbe predviđaju **samo kontrolu izvoza** robe dvostruke namene.

U dosadašnjoj primeni Zakona kao otežavajuća okolnost za privredne subjekte se pokazala obaveza kontrolisanja uvoza robe dvostruke namene. Naime, podnošenje zahteva za izdavanje uvoznih dozvola opterećuje privrednike dodatnim administriranjem (prikupljanjem dokumentacije, podnošenjem zahteva, plaćanjem takse i konačno čekanjem na izdavanje dozvole-postupak traje oko 30 dana). Na taj način oni gube konkurentnost na tržištu. Pored toga, kontrola uvoza robe dvostruke namene predstavlja problem i za strane investitore koji žele da ulažu sredstva u Republici Srbiji, jer su izloženi dodatnim gubitkom kako finansijskih sredstava, tako i vremena usled obaveze dobijanja uvozne dozvole.

Imajući u vidu napred navedeno, kao i činjenicu da su i eksperti EU (koji su učestvovali u pripremi Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene) svojevremeno skretali pažnju da je evropskim zakonodavstvom propisano da se **kontroliše izvoz** robe dvostruke namene, a **ne i uvoz**, te da je pitanje kontrole uvoza ove robe ili ne unutrašnja stvar Republike Srbije, pri čemu je sa aspekta EU zakonodavstva, dovoljno je da Zakon i prateći akti budu usklađeni u domenu **izvoza** robe dvostruke namene, pripremljen je Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene, koji bi trebalo da odgovori potrebama evropske, ali i međunarodne prakse, konkurentnosti privrednih subjekata i olakšanom investiranju stranih ulagača.

Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u Zakonu

Predložena rešenja u Predlogu će uticati na:

- **privredne subjekte**, jer će ih u mnogome rasteretiti. Naime, ukidanjem obaveze pribavljanja uvoznih dozvola, oslobađaju se obaveze podnošenja zahteva, čekanja na dobijanje dozvole, a samim tim postaju podjednako konkurentni sa privrednicima zemalja regiona koje takođe ne kontrolišu uvoz robe dvostruke namene (izuzev Bosne i Hercegovine, ali je u toj zemlji zakon kojom će kontrola uvoza biti ukinuta u proceduri donošenja);

- **strane investitore**, jer na ovaj način Republika Srbije postaje povoljnija destinacija za strana ulaganja. Republika Srbija nije veliki izvoznik i uvoznik robe dvostruke namene, ali će ukidanje uvoza svakako doprineti razvoju ove oblasti, jer će upravo stručnost, povoljnost poslovanja i olakšano administriranje doneti prevagu u korist ulaganja u našu zemlju, naspram zemalja regiona;

- **organ državne uprave** nadležan za izdavanje dozvola za izvoz i uvoz robe dvostruke namene (Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija). Broj izdatih dozvola za uvoz robe dvostruke namene u 2015. godini (do 1.12. ove godine) iznosio je 145. Imajući u vidu da je ukupan broj dozvola koje Ministarstvo izda za izvoz i uvoz robe dvostruke namene i naoružanja i vojne opreme, na godišnjem nivou, okvirno oko 700, ukidanje ove obaveze svakako bi rasteretilo i državne službenike koji rade na postupku izdavanja dozvola.

Kakve troškove će primena zakona izazvati građanima i privredi (naročiti malim i srednjim preduzećima)

Glavni cilj izmene Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene je upravo želja da se rasterete privrednih subjekata koji posluju u Republici Srbiji. Domaći privredni subjekti koji posluju sa ovom vrstom robe su u najvećem procentu društva koja se u skladu sa Zakon o računovodstvu i reviziji („Službeni glasnik RS“, br. 46/06, 111/09, 99/11-dr. zakon i 62/13 – dr. zakon) po veličini svrstavaju u mikro ili mala pravna lica. Nepostojanje obaveze plaćanja takse za izdavanje dozvole, ukidanje troškova za pribavljanje dokumenata, njihovu overu i prevođenja u slučajevima kada je to neophodno, svakako bi bilo korisno. Pored toga, njihovo pregovaranje i zaključivanje poslova sa evropskim i međunarodnim privrednim subjektima bilo bi olakšano usled potpune usaglašenosti proceduralnih pitanja i u delu koji se odnosi na uvoz, čime bi oni mogli da ravnopravno odgovaraju na potrebe tržišta.

Ove izmene imaju za cilj i povećanje broja stranih investicija u ovoj oblasti. Predstavnici nekoliko velikih stranih kompanija (danska kompanija „Grundfos“, nemačka „Milbauer“ i dr.) u kontinuiranom obraćanju su skrenuli pažnju na probleme sa kojima se susreću usled obaveze pribavljanja dozvola za uvoz robe dvostruke namene. Naime, oni koji su otvorili svoje fabrike u Srbiji, za koje su morali da uvezu mašine koje se nalaze na listi robe dvostruke namene, ili za koje, da bi održavale proces proizvodnje, moraju kontinuirano da uvoze sirovine od kojih pojedine takođe spadaju u robu dvostruke namene, nailaze na problem da za takav uvoz svaki put podnese zahtev za izdavanje uvozne dozvole. Naglašavali su pri tome da je Srbija praktično jedina zemlja u Evropi (a i šire) koja kontroliše uvoz robe dvostruke namene. Sve to usporava i poskupljuje proces proizvodnje, što dovodi do toga da ulaganje u našu zemlju postaje manje atraktivno za strane ulagače u ovoj oblasti, što svakako na kraju dovodi do tehnološke stagnacije, ali i izostanka budžetskog priliva.

Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva iz budžeta Republike Srbije. Zakon koji je na snazi, u pogledu troškova koje iziskuje za izdavanja dozvole zahteva veće troškove od onih koji predstoje stupanjem na snagu izmena zakona koje se predlažu. Kao što smo naveli to su troškovi neophodni za prikupljanje dokumentacije, njeno prevođenje i overu (u slučajevima kada je to neophodno), troškovi plaćanja republičke administrativne takse za izdavanje dozvole za uvoz itd. Upravo je i glavni cilj podnošenja inicijative za izmenu zakona rasterećenje privrednih subjekata od troškova koje su do sada podnosili. Takođe, predložene izmene imaće uticaja i na povoljnost i atraktivnost stranih ulaganja u ovoj oblasti.

Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

Predloženim izmenama i dopunama zakona stvara se povoljnija sredina za privredne subjekte koji posluju ili planiraju da započnu poslovanje u ovoj oblasti. Naime, ukidanjem kontrole uvoza Republika Srbija u potpunosti usaglašava svoje propise sa propisima EU, i primenjuje praksu zemalja EU i zemalja regiona. U takvim slučajevima nema bojazni za saradnju sa privrednicima RS, jer su propisi jedinstveno regulisani, opšte poznati, transparentni sa jasnim zakonskim okvirima. Kao i do sada, eventualno nepoštovanje zakona podložno je odgovarajućim sankcijama, a redovno izveštavanje učesnika u ovom poslu (što je zakonska obaveza) garant je savesnog i odgovornog poslovanja privrednika. Sve napred navedeno dovodi do jačanja konkurentnosti, kao i unapređenje poslovnog okruženja i pristupa novim tržištima.

Da li su sve zainteresovane strane imale prilike da se izjasne o zakonu

Zakon o izvozu i uvozu robe dvostruke namene pripremalo je Zajedničko telo za praćenje i unapređenje propisa iz oblasti proizvodnje, prometa, uvoza i izvoza kontrolisane robe sastavljeno od predstavnika Ministarstva odbrane, Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde i državne uprave - Uprava za izvršenje krivičnih sankcija, Ministarstva finansija - Uprava carina, Bezbednosno - informativne agencije i Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija. U radu na pripremi zakona učestvovali su i eksperti EU.

Dana 7. septembra 2015. godine, na inicijativu Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, održan je sastanak Zajedničkog tela za praćenje i unapređenje propisa u oblasti proizvodnje, prometa, uvoza i izvoza kontrolisane robe, sa predlogom razmotranja mogućnosti za izmenu i dopunu važećeg zakona. Članovi Zajedničkog tela su upoznati sa predloženim izmenama koje bi se sastojale u prestanku kontrolisanja uvoza robe dvostruke namene i brisanja tih odredbi iz teksta Zakona. Zaključak sastanka je bio da se pripremi Predlog zakona sa predloženim izmenama i dopunama, te da se uputi u proceduru pribavljanja mišljenja nadležnih organa i organizacija u skladu sa Poslovníkom Vlade.

U organizaciji Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija u Beogradu je dana 21. oktobra 2015. godine, uz podršku EXBS Programa Vlade SAD, održan seminar za akademske i naučne institucije i privredu Republike Srbije pod nazivom „Kontrola izvoza i uvoza robe dvostruke namene“. Na pomenutom seminaru predstavnici akademskih i naučnih institucija i najvećih izvoznika i uvoznika robe dvostruke namene u Republici Srbiji imali su prilike da se upoznaju sa važećim nacionalnim propisima u ovoj oblasti – Zakonom o izvozu i uvozu robe dvostruke

namene i pratećim podzakonskim aktima, ali i sa novim tendencijama u pogledu izmene Zakona u delu koji se odnosi na prestanak uvoza robe dvostruke namene.

Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija će preduzimati sve potrebne mere u primeni i praćenju sprovođenja Zakona i drugih propisa donetih na osnovu njega u saradnji i uz konsultacije sa predstavnicima Ministarstva odbrane, Ministarstva spoljnih poslova, Ministarstva unutrašnjih poslova i Bezbednosno – informativne agencije.

U skladu sa predviđenim izmenama, doneće se odgovarajući:

- Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o obrascu i sadržaju zahteva za izdavanje dozvole, obrascu dozvole, obrascu i sadržaju sertifikata i potvrda koji prate izvoz i uvoz robe dvostruke namene;

- Pravilnik o izmenama i dopunama pravilnika o obliku i sadržaju izveštaja o izvozu i uvozu robe dvostruke namene, pruženoj brokerskoj usluzi i tehničkoj pomoći.

Vlada Republike Srbije će svakako u slučaju izmena i dopuna relevantne liste robe dvostruke namene EU, istu na predlog Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija, utvrditi i usaglasiti.

Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija će i dalje kontinuirano vršiti neophodne izmene i tehnička unapređenja internet stranice Ministarstva, sa ciljem da informacije koje se na njoj objavljuju budu precizne i dostupne zainteresovanim stranama.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
 Obrađivač: Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene

Draft Law on amendments to the law on export and import of dual-use items

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

Član 3. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

Na navedenu obavezu primenjuje se opšti rok za usklađivanje zakonodavstva prema članu 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Zakon o izvozu i uvozu robe dvostruke namene („Službeni glasnik RS“ broj 95/2013) stupio je snagu 8. novembra 2013. godine. U postupku njegovog donošenja, između ostalih, dobijeno je i Mišljenje Kancelarije za EU, u kome je navedeno da na dostavljene materijale (Predlog zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene, Izjavu o usklađenosti propisa sa propisima EU i Tabelu usklađenosti) nemaju primedbe. Donošenjem ovog zakona Republika Srbija je u potpunosti usaglasila svoje zakonodavstvo sa zakonodavstvom EU u ovoj oblasti i na taj način ispunila obavezu iz Nacionalnog programa. Naime, ovim zakonom je pored izvoza robe dvostruke namene, kontrolisan i uvoz robe dvostruke namene, čime je zapravo u RS postojao čak i veći stepen kontrole od onoga koji predviđa Regulativa EU koja kontroliše samo izvoz ove robe. Predložene izmene imaju za cilj brisanje

odredaba koje se odnose na uvoz robe dvostruke namene, čime bi se Zakon i u tom domenu u potpunosti uskladio sa Uredbom 428/09.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Član 207. Ugovora o funkcionisanju Evropske Unije

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Uredba Saveta (EK) Br. 428/2009 od 5. maja 2009. godine o uspostavljanju režima Zajednice o kontroli izvoza, transfera, brokeringa i tranzita robe dvostruke namene, Službeni glasnik EU L 134, 29. maj 2009. godine, 32009R0428

Council Regulation (EC) No 428/2009 of 5 May 2009 setting up a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items, Official Journal of the European Union, L 134, 29 May 2009, 32009R0428

- potpuno usklađena

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Uredba Saveta (EK) Br. 428/2009 o uspostavljanju režima Zajednice o kontroli izvoza, transfera, brokeringa i tranzita robe dvostruke namene je prevedena na srpski jezik

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Posredstvom nemačke Agencije za ekonomiju i izvoznju kontrolu BAFA, koja je u to vreme bila ovlašćena da raspolaze fondovima EU u ovoj oblasti, u izradi Predloga zakona učestvovali su eksperti EU.

Tokom sastanka bilateralnog skrininga za Grupu 30 (Ekonomski odnosi sa inostranstvom), održanog od 08-09. oktobra 2014. godine, predstavljen je Zakon o

izvozu i uvozu robe dvostruke namene. Tom prilikom su eksperti Evropske komisije konstatovali da je pomenuti zakon usklađen sa odredbama Uredbe 428/2009 o uspostavljanju režima Zajednice o kontroli izvoza, transfera, brokeringa i tranzita robe dvostruke namene, osim u delu koji se odnosi na kontrolu uvoza robe dvostruke namene. Predloženim izmenama Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene i u Republici Srbiji bi prestala kontrola uvoza robe dvostruke namene.

1. Naziv propisa Evropske unije : Uredba Saveta (EK) Br. 428/2009 od 5. maja 2009. godine o uspostavljanju režima Zajednice o kontroli izvoza, transfera, brokeringa i tranzita robe dvostruke namene, Službeni glasnik EU L 134, 29. maj 2009. godine COUNCIL REGULATION EC No 428/2009 of 5 May 2009 setting up a Community regime for the control of exports, transfer, brokering and transit of dual-use items, Official Journal of the European Union, L 134, 29 May 2009	2. „CELEX” oznaka EU propisa 32009R0428
3. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada Obrađivač: Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija	4. Datum izrade tabele: 21.11.2016.
5. Naziv (nacrta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o izvozu i uvozu robe dvostruke namene Draft Law on amendments to the law on export and import of dual-use items	6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
3.1.	An authorisation shall be required for the export of the dual-use items	1.	U Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o izvozu i	PU		

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

			uvozu robe dvostruke namene („Službeni glasnik RS”, broj 95/13) u članu 3. stav 1. tačka 11) posle reči: „izvoz” reči: „ili uvoz” brišu se.			
3.1.	An authorisation shall be required for the export of the dual-use items	2.	U članu 4. posle stava 2. dodaje se stav 3, koji glasi: „Roba dvostruke namene utvrđena u Listi 1, Listi 2 i Listi 3 Konvencije o zabrani razvoja, proizvodnje, skladištenja i upotrebe hemijskog oružja i njegovom uništavanju („Službeni glasnik RS- Međunarodni ugovori”, broj 2/00-u daljem tekstu: Hemijska konvencija) uvozi se na osnovu dozvole.”	PU		
3.1	An authorisation shall be required for the export of the dual-use items	3.	U članu 10. stav 1. reč: „člana 4. stav 1.” zamenjuje se rečima: „člana 4. st. 1. i 3.”			
12.	Prescribes the criteria that Member States apply when deciding on applications for an individual or global export authorisation	4.	U članu 13. stav 2. menja se i glasi: „Ako jedan od organa iz stava 1. ovog člana uskrati saglasnost o izdavanju dozvole odlučuje Vlada, a ako dva ili više organa iz stava 1. ovog člana uskrate saglasnost dozvola se ne može izdati.”	PU		
4.8	This Regulation is without prejudice to the right of Member States to take national measures under Article 11 of Regulation (EEC) No 2603/69	5.	U članu 16. stav 1. uvodna rečenica menja se da glasi: „Određbe ovog zakona ne odnose se na izvoz ili uvoz robe dvostruke namene ako se:” St. 2. i 3. brišu se.			

20.1.	Exporters of dual-use items shall keep detailed registers or records of their exports and supporting documents containing sufficient information to allow the following to be identified	6.	U članu 24. stav 1. posle reči: „uvoza” dodaju se reči: „robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.	PU		
24.	Each Member State shall take appropriate measures to ensure proper enforcement of all the provisions of this Regulation	7.1.	U članu 29. stav 1. posle reči: „uvoza” dodaju se reči: „robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.	PU		
24	Each Member State shall take appropriate measures to ensure proper enforcement of all the provisions of this Regulation	7.2.	U stavu 3. reči: „izvoza, odnosno uvoza robe dvostruke namene” zamenjuju se rečima: „izvoza robe dvostruke namene, odnosno uvoza robe iz člana 4. stav 3. ovog zakona”.	PU		